

УДК 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-2-303-308

Олександр ТУЗ[©]

кандидат психологічних наук

(Національна академія Державної прикордонної

служби України імені Богдана Хмельницького,

м. Хмельницький, Україна)

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена особливостям доступу до інформації підрозділами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в умовах інформаційно-технічного прогресу. Висвітлено вплив рівня доступу до інформації на ефективність здійснюваних оперативними підрозділами заходів. Здійснено характеристику сучасного стану інформатизації суспільства та рівня інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності з урахуванням сучасних потреб в доступі до інформації. Звернуто увагу, що є нагальна потреба у перегляді існуючих підходів до пошуку, обробки й аналізу інформації в оперативно-розшукових цілях з урахуванням сучасного розвитку інформаційних технологій. Вказується, що високий рівень довіри населення до правоохоронних органів позитивно впливає на доступ останніх до інформації, що в результаті дозволяє підвищити ефективність використання інформації в оперативних цілях.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність, інформація, інформаційне забезпечення, доступ до інформації, права людини, обмеження прав, злочин, протиправна діяльність, суспільство, ефективність.

Постановка проблеми. Сьогоднішній рівень інформатизації суспільства є надзвичайно високим. Практично кожна сфера життя суспільства в цілому та кожного його члена зокрема пронизана інформаційними потоками різної інтенсивності. Звичайно, життя людей з самого початку зародження цивілізації пов'язане з інформацією про ті чи інші процеси. Але інтенсивність, з якою людина отримує інформацію, сьогодні знаходиться на такому високому рівні, якого не було ніколи раніше.

Вказана ситуація вимагає перегляду підходів до організації діяльності у багатьох сферах, зокрема тих, які безпосередньо пов'язані з інформацією. Однією з таких сфер є правоохоронна діяльність і, зокрема, оперативно-розшукова, сутність якої у виявленні, обробці, аналізі та документуванні інформації про протиправні дії. При цьому, перегляду потребують, перш за все, підходи до сприйняття інформації та усвідомлення її важливості для прийняття оперативних, обґрунтованих та законних рішень відповідними посадовими особами, що неможливо без забезпечення відповідного доступу до інформації як технічного так і організаційного, у відповідності до правових норм.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми. Проблематика інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності загалом досліджувалася В. Авер'яновим, О. Бандуркою, О. Бочковим, А. Васильєвим, М. Вітруком, І. Голосниченком, Р. Калюжним, І. Козаченком, А. Комзюком, Я. Кондратьєвим, М. Корнієнко, А. Михайленко, А. Мовчаном, О. Негодченком, І. Петрухіним, П. Рабіновичем, Б. Розовським, О. Селіховою, М. Стащакком, А. Ханькевичем, М. Шелухіним, Ю. Шемшученко, В. Шендриком, В. Шкарупю, О. Ярмишем та іншими. Разом з тим, враховуючи темпи розвитку інформаційних технологій, наукові висновки та пропозиції потребують постійного оновлення та актуалізації, що підтверджує актуальність обраної тематики та необхідність проведення додаткового наукового дослідження.

Метою статті є дослідження впливу доступу до інформації на ефективність здійснення оперативно-розшукової діяльності в умовах інформаційно-технічного прогресу та принципів змін у суспільстві, які роблять його більш відкритим у

© О. Туз, 2023

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3879-4013>

nadpsu46@i.ua

інформаційному вимірі.

Виклад основного матеріалу. Зміни, які відбулися у суспільстві, перш за все пов'язані з розвитком інформаційних технологій, що сприймається як формування інформаційного або відкритого суспільства [11]. І якщо раніше, це було лише наукової теорією, то сьогодні ми можемо стверджувати про настання об'єктивних умов для формування інформаційно відкритого суспільства, в якому інформаційні потоки переміщуються у великих об'ємах та з великою швидкістю. Доступ до інформації та технічні можливості її обробляти суб'єктами, визначають ефективність здійснюваних ними заходів. При цьому, це стосується усіх без виключення суб'єктів: як тих, які використовують інформацію для захисту прав і свобод громадян, так і тих, хто воліє ці права порушити.

У будь-якому випадку, об'єктом впливу є інформація про особу, яка міститься у «віртуальній» мережі. А інформаційно-технічний розвиток, поряд з великою кількістю переваг, має й багато недоліків.

Так, інформація про кожного громадянина, завдяки цифровізації даних, є у інформаційній системі від самого народження. Залишитись за межами інформаційної системи сьогодні практично не можливо [3, с. 277-287.]. При цьому, вказаний факт одночасно з тим, що значно спрощує життя громадянину, забезпечуючи спрощений доступ до державних та приватних послуг, так само може бути використаний у протиправних цілях окремими особами. Наприклад для заволодіння коштами, які зберігаються на банківських рахунках через шахрайські схеми, або ж для оформлення незаконних послуг тощо.

Поширене використання відеоспостереження як розповсюдженого засобу попередження правопорушенням та забезпечення безпеки може також проявитись як у позитивній, так і в негативній формі. Зокрема, правоохоронні органи через камери відеоспостереження можуть встановити особу порушника та оперативно з'ясувати маршрут його руху для затримання, у разі вчинення правопорушення. Більше того, сучасне програмне забезпечення дозволяє здійснювати автоматичний пошук осіб, використовуючи програмні алгоритми розпізнавання обличчя у потоковому відео з камер спостереження.

Разом з тим, описані вище можливості можуть бути однаково успішно використані як правоохоронцями, так і правопорушниками, адже все залежить від того, хто має доступ до інформаційно-технічних засобів та систем.

Усе вище перераховане робить наше суспільство більш відкритим у інформаційному вираженні. При цьому, описуючи здобутки інформатизації та відкритості суспільства важливо розуміти різницю між науковими теоріями («інформаційне суспільство», «відкрите суспільство») та об'єктивною реальністю.

Так, термін «інформаційне суспільство» приписується професору Токійського технологічного інституту Ю. Хаяши [5, с. 62]. Надалі цей термін почали широко застосовувати інші вчені у різних сферах знань. с.11-12]:

- кожен член суспільства має можливість своєчасно і оперативно отримувати за допомогою глобальних інформаційних мереж повну і достовірну інформацію будь-якого виду і призначення, при знаходженні практично в будь-якій частині географічного простору;

– реалізується можливість оперативної, практично миттєвої комунікації не тільки кожного члена суспільства, а й певних груп населення з державними і громадськими структурами незалежно від місця проживання;

– трансформується діяльність ЗМІ за формою створення і поширення інформації, розвивається і інтегрується в інформаційні мережі телебачення;

– зникають географічні та геополітичні кордони держав в рамках інформаційних мереж, відбувається об'єднання інформаційного законодавства країн.

Зазначені тези використані й у ряді міжнародних нормативно-правових актів. Наприклад, в Декларації принципів «Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання в новому тисячолітті», прийнятої ООН в Женеві 12.12.2003 року, заявлено про наміри держав учасниць побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство [4].

У Хартії глобального інформаційного суспільства [8] вказується, що в інформаційному суспільстві кардинальні зміни відбуваються не тільки в економіці, але і в інших сферах діяльності. Наукове знання, сучасні інформаційні технології, засоби

телекомунікації і зв'язку все активніше входять в повсякденне життя людини, істотно змінюючи його. Інформаційне суспільство дозволяє людям ширше використовувати свій потенціал і реалізувати свої наміри, надає нові можливості для пошуку, зберігання, обробки і поширення інформації.

Разом з тим, погоджуючись з позиціями науковців та нормо творців, варто зауважити, що зазначені вище наукові теорії, як і положення міжнародних нормативно-правових актів орієнтовані на ідеальні умови існування суспільства, не беручи до уваги негативні наслідки від неправомірного використання інформації.

У даному аспекті важливим є те, що добropорядні громадяни та правопорушники однаково «відкриті» для інформаційних систем. Різниця тільки у тому, що єдиною перепорою для незаконного використання інформації є фінансова складова. Тобто, все залежить від того, скільки правопорушники готові заплатити за доступ до інформації і для яких цілей вона буде використана. За звичай, протиправне використання інформації пов'язане з отриманням незаконного прибутку, а тому ціна, яку готові заплатити окремі особи за незаконний доступ до інформації залежить від того, яку вигоду використання такої інформації може принести. Єдиною перепорою для отримання незаконного доступу до інформації для використання у протиправних цілях є рентабельність вказаного процесу.

Для правоохоронців же перепон набагато більше, адже крім фінансових є й правові перепони, які не дозволяють використовувати навіть проти правопорушників інформацію, здобуту незаконним шляхом.

Таким чином, з самого початку правоохоронці перебувають у не вигідних для себе умовах, починаючи від матеріального забезпечення, закінчуючи правовими перепонами, які доповнюються організаційними недоліками в плануванні окремих заходів та відсутністю ефективної комунікації між різними відомствами та службами.

Отже, для ефективної протидії правопорушенням у правоохоронних органів мають бути суттєві переваги. Якщо ми не в змозі вигравати у фінансуванні технічного оснащення, що цілком зрозуміло, то необхідно забезпечити спрощений доступ до інформації, підвищуючи ефективність здійснюваних заходів. Адже від того, наскільки простий, оперативний та повний доступ буде до інформації буде залежати її об'єм, повнота та коректність, що дозволить її якісно оцінити, проаналізувати та прийняти результативне рішення.

Це при тому, що важливість інформаційно-аналітичної складової оперативної діяльності вже давно на належному рівні оцінили у цивілізованих країнах. Так, в англійському журналі «Police» опублікована стаття про використання сучасних інформаційних технологій у роботі фінансових слідчих. На початку XXI століття практично кожна особа залишає за собою електронний слід інформації (наприклад, у Великобританії загальна кількість баз даних, де громадяни можуть залишити електронний слід, становить близько трьохсот). Перед слідчими постає завдання зібрати дані з цих баз відносно конкретної особи, потім відфільтрувати з цих відомостей такі, що відповідають параметрам розслідування, тобто, інакше кажучи, перевірити отриману інформацію стосовно більш широкого контексту розслідування для того, щоб звести воедино всі відомості і провести аналіз, згідно з яким необхідно діяти надалі [1, с. 22].

Постійно зростаюча кібернетизація інформаційних потоків зажадала зміни існуючої структури кадрів оперативних працівників. У Скотланд-Ярді (Велика Британія) кількість оперативних працівників-аналітиків перевищує кількість інших («класичних») оперативних працівників у 2,8 разу, а у Федеральному бюро розслідувань (США) – у 4,7 разу. У спецслужбах (Центральне розвідувальне управління, США) цей показник сягає дев'яти [2, с. 313-324].

Про важливість та перспективність інформаційно-аналітичного напрямку в оперативно-розшуковій діяльності вказують науковці вже давно. Проте сказати, що останнім часом щось принципово змінюється в Україні, нажаль, не можемо, адже й надалі оперативно-розшукові підрозділи продовжують відставати в технічному оснащенні від потреб сьогодення, а підходи до оцінки інформації не змінилися. Так, за твердженням практичних працівників, оперативно-технічні служби станом на середину 2023 року мають технічні можливості для розблокування смартфонів марки Apple 10-ї серії, які були випущені у 2017 році.

У той же час, правоохоронні органи зарубіжних країн давно широко використовують автоматизовані інформаційно-пошукові системи, які дозволяють значно

оптимізувати розкриття та розслідування злочинів, учинених членами організованих угруповань [14]. Сучасні темпи обміну інформацією та загальний ритм життя, у тому числі й злочинний, змушує постійно удосконалювати методи та способи роботи з постійно зростаючими масивами даних, що робить безальтернативним використання інформаційно-аналітичних системи, основною перевагою яких є аналіз та прогнозування.

Новітні технології дозволяють ефективно протидіяти злочинності за рахунок відсутності часових та просторових перепон у глобальній мережі. Полегшується взаємодія та обмін даними між різними правоохоронними органами, забезпечуючи оперативний доступ до інформації. Приміром, розшукувана особа може бути встановлена шляхом застосування однієї з програм ідентифікації особи по фото чи відео зображенню. Такий досвід вже практикується окремими закордонними державними та приватними відомствами [9; 10; 13].

Разом з тим, не зважаючи на розвиток інформаційно-технічного прогресу, ігнорується співпраця з населенням, побудована на методах позитивного стимулювання як важливе джерело інформації. Адже громадянське суспільство західних країн давно усвідомило зв'язок своєї відкритості та активної позиції з власною безпекою. Кожен добропорядний громадянин вважає своїм обов'язком реагувати на будь-які порушення закону. Зокрема, в Громадянському зводі Германії поруч з необхідною обороною та крайньою необхідністю є поняття самопомочі. Так, згідно з § 229 Зводу передбачено, що особа, яка з ціллю самопомочі вилучить, знищить або пошкодить будь-яку річ, або затримає особу, запідозрену в бажанні сховатися, або завадить опору особи проти дії, яку воно зобов'язане допустити не діє протиправно, якщо можливість вимагати від органів влади своєчасної допомоги відсутня і існує ризик, що без негайного втручання здійснення вимоги буде неможливим або значно ускладнене. Тобто, особа, коли бачить будь-яке порушення закону без вагань та без боязні, що тебе звинуватять у незаконному обмеженні волі, коли ти затримуєш злочинця, може втрутитись і ніхто її не звинуватить у цьому. Знову ж таки, така норма з'явилась у Німеччині як наслідок існуючих у суспільстві відносин.

Але, для розвитку даного напрямку отримання інформації потрібно суттєво змінити відношення суспільства до своєї безпеки загалом та до правоохоронних органів зокрема. У цьому першочергову роль відіграє довіра населення до правоохоронних структур, яка останнім часом значно зросла, але ще не достатньо та не настільки вона міцна, як би хотілося.

Одним з напрямів покращення ситуації вбачаємо у поширеному запровадженні методу позитивного стимулювання у правоохоронній діяльності. Що ж до наукового обґрунтування, то продумана система заохочень і покарань, стверджує А.С.Макаренко, не тільки законна, але й необхідна. Вона допомагає загартовувати людський характер, виховує людську гідність, почуття відповідальності громадянина [7, с. 36-69].

Більше того, про доцільність застосування методів позитивного стимулювання серед населення вказує і той факт, що заохочення є одним з найпотужніших та найефективніших засобів стимулювання персоналу до творчої та активної праці. Заохочення є закономірним результатом позитивної оцінки дій працівника та результатів його праці [15].

У відповідності з Кодексом законів про працю України (статті 143–146) та Типових правил внутрішнього трудового розпорядку для робітників і службовців підприємств, установ, організацій (затверджених постановою Держкомпраці СРСР за погодженням з ВЦРПС від 20 липня 1984 р. №213) заохочення тлумачиться не лише як засіб стимулювання працівників, але й як основний фактор, що сприяє забезпеченню трудової дисципліни.

Працівник має бути матеріально заінтересованим у результатах своєї праці. Розмір його винагород залежить від виконання ним норм, якості роботи, економії часу та витратних матеріалів. Тобто, працівник, так само як і будь-який член суспільства має бути матеріально заінтересованим у результатах роботи (життєдіяльності) всього підприємства (суспільства, спільноти), адже розмір матеріальної винагороди колективу і працівника знаходиться у прямій залежності від результатів роботи всього підприємства [12].

Висновки. Таким чином, є нагальна потреба у перегляді існуючих підходів до пошуку, обробки й аналізу інформації в оперативно-розшукових цілях з урахуванням сучасного розвитку інформаційних технологій. Крім того, доведення до окремих

громадян позитивних прикладів співпраці з правоохоронними органами, дозволить підвищити рівень довіри, а отже й стимулюватиме на подальшу співпрацю, забезпечуючи при цьому належний доступ до інформації на тій чи іншій місцевості чи в окремому колективі, що, в результаті, дозволить підвищити ефективність використання інформації в оперативних цілях.

Список використаних джерел

1. Police. 2001. September. P. 24–27.
2. Бочковий О. В. Роль і місце автоматизованих систем в інформаційно-аналітичному забезпеченні прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, що тимчасово обмежують конституційні права громадян. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2011. Спеціальний випуск № 4. С. 313-324.
3. Бочковий О. В. Співвідношення безпеки громадян з вразливістю злочинців в умовах інформаційного відкритого суспільства. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2016. № 1. С. 277-287.
4. Декларация принципов «Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии» от 12 декабря 2003 года. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_c57.
5. Измайлова Е. В. Информация в коммерческих отношениях. *Вестник Московского университета. Сер. 11: Право*. 2005. № 1. С. 62–79.
6. Кристал'ний Б. Інформаційне общество, інформаційна політика, правова інформаційна заштита. *Інформаційне общество*. 1997. № 1. С. 9-12.
7. Макаренко А. С. Методика організації виховного процесу // Тв.: В 7 т. Київ, 1954. Т. 35. 483 с.
8. Окинавская Хартия глобального информационного общества от 22 июля 2000 года. URL: http://www.conventions.ru/view_base.php?id=13180.
9. По фото в соцсети можно узнать о человеке все! URL: <http://3rm.info/publications/13829-po-foto-v-socseti-mozhno-uznat-o-cheloveke-vse.html>.
10. Поиск человека по фотографии – это реальность. URL: <http://softopirat.com/main/399-poisk-cheloveka-po-fotografii-yeto-realnost.html>.
11. Поппер К. Открытое общество и его враги. Т. 1: Чары Платона. Пер. с англ., под ред. В. Н. Садовского. Москва : Феникс, Международный фонд «Культурная инициатива», 1992. 448 с.
12. Про затвердження типових правил внутрішнього трудового розпорядку для робітників та службовців підприємств, установ, організацій : постанова Держкомсоцпраці СРСР від 20.07.1984 № 213. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN928>.
13. Создана программа для поиска человека в Интернете по фото. URL: <http://zhzh.info/blog/2011-11-13-3096>.
14. Хірін А.В. Удосконалення автоматизованих інформаційно-пошукових систем, які використовуються у боротьбі з організованою злочинністю. *Право України*. 2004. № 6. С. 55-60.
15. Чевранов А. Заохочення працівників як метод управління персоналом. *Справочник кадровика*. URL: <http://hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=750>.

Надійшла до редакції 29.05.2023

References

1. Police. 2001. September. P. 24–27.
2. Bochkovyy, O. V. (2011) Rol' i mistse avtomatyzovanykh system v informatsiyno-analichnomu zabezpechnni pryunyattya rishen' pro provedennya operatyvno-rozshukovykh zakhodiv, shcho tymchasovo обмеzhuyut' konstytutsiyni prava hromadyan [the role and place of automated systems in information and analytical support for decision-making on the implementation of operational and investigative measures that temporarily limit the constitutional rights of citizens]. *Visnyk Luhans'koho derzhavnoho universytetu vntrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka*. Special issue № 4, pp. 313-324. [in Ukr.].
3. Bochkovyy, O. V. (2016) Spivvidnoshennya bezpeky hromadyan z vrazlyvisty zlochyntsyv v umovakh informatsiynoho vidkrytoho suspil'stva [Correlation between the security of citizens and the vulnerability of criminals in the conditions of an information open society]. *Visnyk Luhans'koho derzhavnoho universytetu vntrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka*. № 1, pp. 277-287. [in Ukr.].
4. Deklaratsyya printsypov «Postroyeniye informatsyonnoy obshchestva – global'naya zadacha v novom tysyacheletii» ot 12 dekabrya 2003 goda [Declaration of principles «Building an information society is a global task in the new millennium» dated December 12, 2003]. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_c57. [in russ.].
5. Izmaylova, Ye. V. (2005) Informatsyya v kommercheskikh otnosheniyakh [Information in commercial relations]. *Vestnik Moskovskogo universiteta. Ser. 11: Pravo*. № 1, pp. 62–79. [in russ.].
6. Kristal'nyy, B. (1997) Informatsyonnoye obshchestvo, informatsyonnaya politika, pravovaya informatsyonnaya zashchita. *Informatsyonnoye obshchestvo*. № 1, pp. 9-12. [in russ.].
7. Makarenko, A. S. (1954) Metodyka orhanizatsiyi vykhovnoho protsesu [The method of organizing the educational process] // Тв.: В 7 т. Kyiv. Vol. 35. 483 p. [in Ukr.].

8. Okinavskaya Khartiya global'nogo informatsyonnogo obshchestva ot 22 iyulya 2000 goda [Okinawa Charter of the Global Information Society dated July 22, 2000]. URL: http://www.conventions.ru/view_base.php?id=13180. [in russ.].
9. Po foto v sotsseti mozno uznat' o cheloveke vsyo! [You can find out everything about a person from a photo on social networks!] URL: <http://3rm.info/publications/13829-po-foto-v-socseti-mozno-uznat-o-cheloveke-vse.html>. [in russ.].
10. Poisk cheloveka po fotohrafii – éto real'nost' [Searching for a person by picture is a reality]. URL: <http://softopirat.com/main/399-poisk-cheloveka-po-fotografii-yeto-realnost.html>. [in russ.].
11. Popper, K. (1992) Otkrytoye obshchestvo i ego vragi. Vol. 1: Chary Platona [Open society and its enemies. Vol. 1: Charms of Plato]. Per. s anhl., pod red. V. N. Sadovskoho. Moscow : Fenis, Mezhdunarodnyy fond «Kul'turnaya initsyativa», 448 p. [in russ.].
12. Pro zatverdzhennya typovykh pravyl vnutrishn'oho trudovoho rozporядku dlya robitnykiv ta sluzhbovtiv pidpnyemstv, ustanov, orhanizatsiy [On the approval of standard rules of internal labor regulations for workers and employees of enterprises, institutions, organizations] : postanova Derzhkomsotspratsi SRSR vid 20.07.1984 № 213. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN928>. [in Ukr.].
13. Sozdana programma dlya poiska cheloveka v Internete po foto [A program was created to search for a person on the Internet by photo]. URL: <http://zhzh.info/blog/2011-11-13-3096>. [in russ.].
14. Khirsin, A. B. (2004) Udoskonalennya avtomatyzovanykh informatsiyno-poshukovykh system, yaki vykorystovuyut'sya u borot'bi z orhanizovanoyu zlochynnistyu [Improvement of automated information and search systems used in the fight against organized crime]. *Pravo Ukrainy*. № 6, pp. 55-60. [in Ukr.].
15. Chefranov, A. Zaokhochennya pratsivnykiv yak metod upravlinnya personalom [Encouraging employees as a method of personnel management.]. *Spravochnyk kadrovyyka*. URL: <http://hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=750>. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Tuz. Access to information as an indicator of the efficiency of operative and search activity. The article is about the features of access to information of units that carry out operative and search activity in the conditions of information and technical progress.

The influence of the level of access to information on the effectiveness of measures carried out by operative divisions is highlighted. A characterization of the current state of informatization of society and the level of information and analytical support for operative and search activity was carried out, taking into account the modern needs for access to information.

The insufficient level of use of information and analytical systems in Ukraine compared to other Western countries is indicated. Examples of the use of analytics for operative purposes in other countries are given. Attention is drawn not to the need to implement positive foreign experience.

It was noted that, despite the information and technical progress, such an information resource is ignored as a population, cooperation with which can increase the effectiveness of operative and search measures. The need to use positive stimulation for this purpose is emphasized. Public trust in law enforcement agencies plays an important role in the formation of citizens' willingness to assist operative units by providing information. Therefore, increasing the level of public trust in law enforcement agencies will increase the effectiveness of operative units.

It is noted that there is an urgent need to review the existing approaches to the search, processing and analysis of information for operative and search purposes, taking into account the modern development of information technologies. In addition, publicizing positive examples of cooperation with law enforcement agencies will increase the level of trust in the latter, while providing access to information. The set of specified measures will increase the efficiency of obtaining information for operative purposes.

Keywords: *operative and search activity, information, information support, access to information, human rights, restriction of rights, crime, illegal activity, society, efficiency.*